

”Du får ḥasanāt for det”: Udøvelse af da‘wa blandt unge muslimer i Aarhus

Af Hanna Donslund, B.Sc. i antropologi og cand.mag. i arabisk- og islamstudier

E-mail: hannadonslund@gmail.com

Budskabet er en gruppe af unge muslimer i Aarhus, som mødes med det formål at fortælle ikke-muslimer om islam. Listen over initiativer for at nå deres målgruppe er alsidig. *Budskabet* inviterer både indenfor til *Åben Moské*, stiller stande op på gågaden under islamiske højtider, og tilbyder, at man kan blive *Muslim for en dag*, dvs. følge et medlem i nogle timer og derved få et indblik i hans eller hendes hverdag. Hvis man har lyst, må man gerne som muslim for en dag mærke på egen krop, hvordan medlemmerne praktiserer islam, fx ved at bære *ḥijāb* eller ved at deltage i en af dagens faste bønner (*ṣalāh*).

Jeg har fra februar 2015 til maj 2016 fulgt *Budskabet* gennem feltstudier for at undersøge, hvad der driver gruppen til at fortælle om islam til ikke-muslimer. Jeg ønskede også at undersøge, hvordan motivationen for aktiviteterne opretholdes, for gruppen møder af og til modstand fra forbipasserende og nyhedsmedier. Artiklen her vil behandle disse spørgsmål og diskutere, om omvendelse af ikke-muslimer til islam er et af gruppens mål. Jeg vil argumentere for, at den enkeltes forhold til Allah er en af de væsentligste faktorer for, at *Budskabet* eksisterer og beskæftiger sig med *da‘wa*. Mine data er indsamlet fra interviews med ca. 15 af gruppens medlemmer samt fra gruppens aktiviteter på sociale medier.

Hvad er *da‘wa*?

Da‘wa er betegnelsen for, at man som muslim fortæller andre om islam, og kan umiddelbart sidestilles med mission inden for kristendommen. *Da‘wa* minder om kristen mission, fordi man som troende af religiøs pligt henvender sig til ikke-troende. Dette møde mellem troende og ikke-troende manifesterer sig ofte gennem velgørenhedsarbejde eller kontakt på offentlige steder, hvor de centrale punkter fra troslæren spredes gennem fx flyers og samtaler (Kerr 2000, Wiedl 2009). *Budskabet* betegner dog ikke sig selv som missionerende, for de forstår mission som ”at

ringe på døre og presse noget ned over hovedet på folk" (Nawal¹). *Budskabet* giver klart udtryk for, at deres formål alene er at informere om islam.

Da'wa kan udøves over for både muslimer og ikke-muslimer. Det er relevant at udøve *da'wa* over for muslimer, der "er kommet væk fra Allah" dvs. ikke lever efter Koranens forskrifter, eller over for muslimer, der er så unge, at de endnu ikke har taget stilling til, hvad de tror på. *Da'wa* til ikke-muslimer kan foregå på flere niveauer. Som antydnet skelner *Budskabet* mellem det at *informere* og det at *invitere*, og identificerer sig kun med førstnævnte. Hvis man inviterer til islam, spørger man ikke-muslimen, om han/hun kunne tænke sig at blive muslim. Selvom *Budskabet* ikke inviterer til islam, er dette, som jeg vil komme ind på senere, ikke et udtryk for, at medlemmerne er ligeglade med, om ikke-muslimer konverterer eller ej.

I takt med at flere og flere muslimer bosatte sig i Vesten i midten af det 20. århundrede, opstod nye ideer om, hvordan man som muslim skulle forstå og udøve *da'wa* over for ikke-muslimer. Den muslimske identitet og fællesskabet mellem de troende blev et vigtigt holdepunkt for mange af disse migranter og en ramme for *da'wa*-aktiviteter. Først når en given muslim var tilknyttet fællesskabet og havde modtaget undervisning i det at møde ikke-muslimer, burde vedkommende udøve *da'wa*. For at nå de ikke-troende bedst muligt, førte *da'wa*-udøverne ikke samtaler med afsæt i religion, men tilpassede sig omgivelserne og fandt ligheder mellem sig selv og de andre (Poston 1992, Wiedl 2009).

Budskabet udøver *da'wa* i overensstemmelse med disse tanker. Medlemmerne pointerer ofte over for hinanden, hvor vigtigt deres fællesskab er – her kan de både finde støtte, når de oplever udfordringer i hverdagen, og de kan sammen arrangere *da'wa*-aktiviteter. Derudover fokuserer gruppen på at forklare islam med afsæt i ikke-muslimers forudsætninger og finde ligheder mellem islam og ikke-muslimernes verdensforståelse.

Budskabet er ikke ene om at udøve *da'wa* i Aarhus. Af andre grupper kan nævnes *Opdag Islam*, *Udforsk Islam* og *Muslimsk Ungdomscenter*. Grupperne er alle unikke med hensyn til metoder og mål, men samtidig refererer de til og lader sig i nogle tilfælde inspirere af hinanden. Dette ses af tekst og videomateriale fra websider eller sociale medier, hvor alle grupper er aktive.

---

¹ Alle informantnavne er pseudonymer.

I strid med medierne

Budskabet består af ca. 40 aktive medlemmer i alderen 15-30 år, men har siden stiftelsen i 2011 haft omkring 90 involverede. De er både mænd og kvinder, har arabisk, tyrkisk, afghansk, pakistansk og somalisk baggrund, men langt de fleste er født og/eller opvokset i Danmark. *Budskabet* blev oprettet, fordi en håndfuld af medlemmerne på forskellig vis oplevede, at de på studiesteder og arbejdspladser mødte stor uvidenhed om islam, og dette gav dem en følelse af at være anderledes. Det oplever de stadig.

Ifølge *Budskabet* skyldes uvidenheden primært visse danske mediers måde at fremstille muslimer på generelt. *Budskabet* mener, at medierne har for stort et fokus på blandt andet kriminalitet og terror, når nyhedsindslagene omhandler muslimer. Herved oplever medlemmerne sig direkte diskriminerede, og det skaber samtidig en frygt for yderligere at blive marginaliseret og føle sig anderledes i hverdagen.

Især efter TV2-dokumentaren *Moskeerne bag sløret*, som blev sendt i marts 2016, og byrådets beslutning om at nedlægge samarbejdet om opførelse af en planlagt stormoské i Aarhus, blev eksponeringen igen aktuel for medlemmerne at tale om og reagere på. Ca. syv af gruppens medlemmer dannede en ny og politisk aktiv gruppe, *De Ordinære*, som gennem folkemøder og demonstrationer ønsker at skabe debat om byrådets beslutning og dokumentarens pålidelighed. *Budskabet* mener ikke, at dokumentaren viser det rette billede af, hvem de er som muslimer. Når *Budskabet* udøver *da'wa*, er det derfor især med tanke på at definere sig selv. *Budskabet* vil skabe et forum, der kan hjælpe unge muslimer med selv at definere, hvem de ønsker at være, og det er en stor motivationsfaktor bag gruppens eksistens.

Flere gange har gruppens talspersoner stået i en situation, hvor journalister spørger ind til deres holdninger og position i forhold til terrorhandlingerne begået af andre muslimer. Blandt andet har spørgsmålet lydt, om de tager afstand fra Islamisk Stat (IS). Hvis *Budskabets* medlemmer her giver deres holdning til kende, har de ifølge dem selv accepteret en urimelig præmis, nemlig den at de kan stilles til regnskab for andre muslimers handlinger, blot fordi de selv er muslimer. Eller den præmis, at det er naturligt at spørge muslimer frem for alle andre i Danmark om, hvad de synes om IS.

Budskabet tager faktisk afstand fra IS. Ifølge *Budskabet* praktiserer IS noget, som ligger langt fra "sand islam", som de beskriver det i mine interviews med dem. Alligevel opfordrer

medlemmerne hinanden til ikke at svare på lignende spørgsmål fra journalister, så medierne og den brede danske befolkning forstår, at man ikke kan koble en type muslimer i Danmark med en anden type muslimer (som ifølge *Budskabet* knapt kan kaldes muslimer) i Syrien og Irak.

Når gruppen har tillid til, at de ikke udstilles urimeligt, vil de dog gerne stille op til interviews i danske medier. *Budskabet* glæder sig over de gange, hvor det lykkes dem gennem tv- og radiokanaler at forme fortællingen om muslimer og islam. Hvert af disse indslag deles flittigt på sociale medier med applaus i kommentarfelterne. De medregnes også i *Budskabets* egen statistik over, hvor mange ikke-muslimer deres budskab er nået ud til. Men hvordan er det så konkret, at islam og muslimer i Danmark skal fremstilles ifølge *Budskabet*?

Et forsøg på at finde ligheder mellem os og de andre

Budskabet samarbejder med *Fredens Moské* i Brabrand, hvor aktiviteten *Åben Moské* foregår. Her kan besøgende få en guidet rundvisning i moskéens forskellige rum, prøve at bære *hijāb*, smage arabisk hjemmebag samt overvære et foredrag eller en af dagens bønner. Rundvisningerne prioriteres højt af *Budskabet*, for her kommer de i direkte samtale med en lille gruppe ikke-muslimske besøgende ad gangen og formidlingen af islam kan vinkles, som *Budskabet* ønsker. Ofte præsenterer rundviseren moskéens inventar og de islamiske skikke med en reference til danske forhold: Koranen må ikke røre gulvet, ligesom Dannebrog ikke må røre jorden. *Budskabet* ønsker hermed at skabe en genkendelighed mellem det islamiske og det danske, og målet er at gøre islam mindre fjernt for tilhørerne.

Dette er ikke det eneste eksempel på, hvordan *Budskabet* forsøger at præsentere islam, så ikke-muslimer forstår det, eller endda opdager fællesnævnerne mellem sig selv og *Budskabets* medlemmer. Gruppen udøver *street-da'wa*, hvilket i praksis betyder, at de sætter en stand op eller blot bevæger sig rundt på gågaden i Aarhus for at fortælle om islam og uddele flyers. Hvert år i løbet af påsken udøver *Budskabet* *street-da'wa* med plakater, der har den iøjnefaldende overskrift: "Jeg elsker Jesus, fordi jeg er muslim". *Budskabet* forsøger på denne måde at undergrave eventuelle fordomme om, at Jesus kun hører til i kristendommen. Han er fælles for både islam og kristendommen, om end man er uenig om hans rolle. Hermed lægger *Budskabet* en grund for fællesskab mellem de to religioner, og giver deres mening til kende om, at muslimer bør karakteriseres som nogen, der ikke er udpræget forskellige fra alle andre i Danmark.

Budskabet håber, at det vil føre til, at islam og muslimer i Danmark i højere grad accepteres af den ikke-muslimske del af befolkningen.

Adnan, som har været med i *Budskabet* siden begyndelsen, understreger, at *da'wa*-arbejdet har en personlig og trosmæssig betydning for medlemmerne: "Hvis vi går på gaden og taler med folk om, hvad vi laver i Ramadanen, vil det blive kendt i samfundet, at muslimer ikke spiser og drikker i dagtimerne [...] Det vil blive noget normalt og accepteret". Der skal med andre ord tales om islam på en måde, så det bliver almindeligt i Danmark at være muslim. *Budskabet* udøver derfor ikke *da'wa* med henblik på, at ikke-muslimer skal ændre sig i så høj grad, at de konverterer til islam, men blot så de accepterer muslimer i Danmark.

Om *Budskabet* lykkes med at skabe fællesskab og accept mellem sig selv og de besøgende, er der både eksempler for og imod på. Medlemmerne har både oplevet, at forbipasserende på gågaden ønskede konfrontation, fx ved at spørge, hvorfor kvinderne havde bleer om hovedet, eller ved at holde et kors op i ansigtet på dem. I de fleste tilfælde kommer der dog ifølge *Budskabet* en god samtale ud af mødet, hvor fordomme bliver manet i jorden.

Mine observationer fortæller dog, at *Budskabets* medlemmer i praksis primært har fokus på de fordomme, som de besøgende har over for muslimer, og ikke på deres egne fordomme over for de besøgende. Mødet med de andre bliver dermed ikke en gensidig udveksling af overbevisninger, hvor begge parter kan revurdere deres billede af den anden.

Derfor ønsker jeg igen at spørge, i hvilken grad *Budskabet* arbejder på, at de besøgende ikke-muslimer skal ændre sig – og om omvendelse alligevel er et mål for gruppen.

"Du får *ḥasanāt* for det"

Jeg er i løbet af mit feltarbejde blevet opmærksom på, at det for *Budskabets* medlemmer er af afgørende betydning, hvordan den enkeltes forhold til Allah er. Dette er både vigtigt for medlemmerne i livet nu og her, men især i det kommende liv efter døden. For at blive tildelt en plads i Paradis efter døden skal medlemmernes gode gerninger gennem livet nu og her veje tungere end de dårlige. De fleste er sikre på, selvom det ikke er noget, man siger højt, at de vil komme i Paradis efter døden frem for Helvede. Men Paradiset rummer mange niveauer, og medlemmerne kender ikke deres hierarkiske placering på forhånd. Her har handlingerne begået

i dette liv igen den afgørende betydning, og man kan altid forbedre sine chancer for at opnå et højere niveau.

Budskabets medlemmer taler indbyrdes meget om de såkaldte *ḥasanāt*. Disse beskrives som "velsignelser", "ekstra bonus" eller "point", der tildeles det enkelte menneske, hver gang det har gjort en god gerning. Hver god gerning udløser mellem én og et uendeligt antal *ḥasanāt* alt efter Allahs vilje. Man er som menneske aldrig selv bekendt med det præcise antal tildelte *ḥasanāt* pr. god handling, men Allah holder regnskab over det. Modsætningen til *ḥasanāt* er *sayyi'āt*, der beskrives som "en slags minuspoint", men hver dårlig handling udløser kun en enkelt af disse. Det er antallet af *ḥasanāt* i forhold til antallet af *sayyi'āt*, der afgør, hvilket niveau i hhv. Paradis eller Helvede man placeres på. *Budskabet* tilkendegiver, at systemet for *ḥasanāt* og *sayyi'āt* er skruet sådan sammen, at det i princippet er nemt at opnå flere plus- end minuspoint og derved også at opnå Paradis.

Selv hvis to mennesker gør præcis det samme på et givent tidspunkt, er det langt fra sikkert, at de modtager samme antal *ḥasanāt* eller *sayyi'āt* derfor. Det afgørende er nemlig intentionen bag handlingen. Det unikke og uforudsigelige i, hvor mange *ḥasanāt* og *sayyi'āt*, man får på hvilket tidspunkt, gør, at *Budskabets* medlemmer konstant er opmærksomme på at optjene så mange *ḥasanāt* som muligt. Med Irving Goffmans termer kan man sige, at *Budskabet* konstant befinder sig frontstage i forhold til Allah og derfor altid må udvise sømmelighed over for Ham (2014: 141-142). Dermed opstår et pres, for medlemmerne kan aldrig sige sig fri fra bedømmelse. Dette er ikke nødvendigvis negativt for alle, men kan være en motivation til at gøre godt mod andre.

Det sker jævnligt, at medlemmerne refererer til *ḥasanāt*, når de taler sammen indbyrdes. Eksempelvis var Farah blevet meget tørstig og forsøgte at få et af de andre medlemmer til at hente et glas vand til sig. Rasha svarede drillende, at Allah havde skabt Farah med to ben, og at hun derfor selv kunne gå hen og hente det. Men Farah vedblev: "Kom nu. Du får *ḥasanāt* for det". Samtalen rummer en humoristisk tilgang til systemet for *ḥasanāt* og *sayyi'āt*, men viser også, at systemet er gældende selv i forhold til små detaljer i medlemmernes liv. Dermed bliver systemet meget omsiggribende, og jeg mener, at det er væsentligt at tage i betragtning eller afprøve også på anden forskning om muslimer i Danmark.

Da jeg deltog i aktiviteten *Muslim for en dag*, faldt samtalen på samme emne. I forlængelse heraf spurgte jeg, om mine to guider i løbet af dagen havde tænkt på deres *ḥasanāt* og *sayyi'āt*. Dertil

svarede Farah: "Ja, jeg har tænkt på *ḥasanāt* i dag. Bare det, at jeg snakker med dig. Jeg gør det for Allah". Under en *street- da'wa*-event fortalte Walid, at han primært deltog for at undgå *sayyi'āt* og optjene *ḥasanāt*. Udsagnene gør det klart, at systemet for *ḥasanāt* og *sayyi'āt* også spiller en betydelig rolle, hvad angår *da'wa*. Derfor vil jeg argumentere for, at motivationen til at gennemføre aktiviteter trods modstand også bunder i, at medlemmerne herigennem har rig mulighed for at optjene *ḥasanāt* og på den måde forbedre deres forhold til Allah.

Ḥasanāt i forbindelse med omvendelse

På baggrund af denne viden om systemet for *ḥasanāt* og *sayyi'āt* er spørgsmålet, hvorvidt det er et mål for *Budskabet*, at ikke-muslimer konverterer til islam eller ej. Ovenstående viser, at *Budskabets* medlemmer har et stærkt fokus på dette system, når de udøver *da'wa*. Det er endda for nogles vedkommende drivkraften bag. Fokus under en *da'wa*-aktivitet er altså rettet imod, hvad man selv får fra Allah, og ikke på, om ikke-muslimer konverterer. Derfor udøver *Budskabet* umiddelbart *da'wa* som en del af deres egen individuelle religiøse praksis og forståelse, og ikke for at de besøgende skal omvendes. Som Farah siger: "Vi er ikke forpligtede til [over for Allah], at folk bliver muslimer, men bare til at give budskabet videre". Hver gang medlemmerne giver budskabet om islam videre, optjener de *ḥasanāt*, men hvordan det modtages af de besøgende, er underordnet, for det har ikke indflydelse på deres egne regnskaber i forhold til Allah. Derfor vurderer jeg, at systemet for *ḥasanāt* og *sayyi'āt* sammen med ønsket om at skabe egen identitet er en af de mest afgørende forklaringer på, hvorfor *Budskabet* ikke inviterer, men blot informerer.

Alligevel giver mange af *Budskabets* medlemmer udtryk for, at de ønsker, at flere skal blive muslimer. Som Adnan påpeger, er det ikke mærkeligt, for "vi tror jo på, at islam er sandheden". Den sandhed ønsker de også, at andre skal finde. Grunden til, at *Budskabet* som gruppe ikke har til formål at invitere til islam, er ifølge Adnan, at medlemmerne vil miste motivationen, når det viser sig, at antallet af konvertitter er minimalt eller ikke-eksisterende. Derfor har *Budskabet* som mål at informere så mange som muligt, så gruppen oplever det som en succes, blot der kommer mange besøgende til deres arrangementer. Ifølge Adnan er det altså af frygt for dalende motivation (og evt. medlemstal), at formålet går på at informere, snarere end at medlemmerne vil tage afstand fra det at "invitere". Derfor må det være sådan, at *Budskabet* også har som mål at skabe et rum for, at flere ikke-muslimer overvejer at konvertere til islam.

På den anden side kan det også være, at *Budskabet* stiller sig tilfreds med blot at informere af realistiske årsager. De besøgende kommer kun forbi for en kort stund, og de fleste konvertitter,

som *Budskabets* medlemmer har hørt om eller kender, er blevet omvendt, fordi de havde en personlig kontakt til en muslim.

Min vurdering er, at *Budskabet* rummer en dobbelthed. Man kan her med fordel gå dybere ind i, hvad der sker i forbindelse med en omvendelse til islam. *Budskabet* har ikke oplevet, at nogen konverterede som direkte forlængelse af et møde med dem på gågaden eller i moskéen. Derimod har flere af især de mandlige medlemmer haft en længerevarende kontakt med en eller flere (mandlige) islam-interesserede, som fx har deltaget i foredrag i *Fredens Moské* eller fastet under Ramadan. Nogle af disse vælger at konvertere, og når det sker, deles nyheden på *Fredens Moské's* Facebook-profil. Det er tydeligt, at en sådan begivenhed udløser stor glæde blandt de involverede og modtagerne af nyheden. Selvom kontakten til konvertitterne er meget anderledes end ved korte, sporadiske møder på gågaden, mener jeg ikke, at *Budskabets* medlemmer lader sådanne oplevelser gå i glemmebogen, når de udøver *street-da'wa*. At enkelte medlemmer af gruppen får lov at være tæt på og påvirke en konvertit, kan smitte af på de øvrige medlemmer, så de arbejder på at opleve noget lignende. Og chancen for, at det første møde mellem et medlem og en besøgende kan danne baggrund for at de opbygger en personlig relation, er til stede, om end den er lille.

Ovenstående leder videre til en væsentlig betragtning under mit feltarbejde. At påvirke og være årsag til, at en person konverterer til islam, er meget ønskværdigt for *Budskabets* medlemmer, for i så fald vil de, hver gang konvertitten optjener sine egne *ḥasanāt*, belønnes med samme antal *ḥasanāt* som ham/hende. Dette sker automatisk, uden at de behøver at gøre noget eller være til stede, når konvertitten gør gode gerninger. Altså kan det siges at være en god investering for det enkelte medlems egen fremtid at sandsynliggøre, at en ikke-muslim konverterer.

Man kan stille spørgsmålet: hvorfor satser *Budskabet* netop på *da'wa*, hvis deres egentlige mål blot er at optjene *ḥasanāt*. *Ḥasanāt* kan opnås på mange andre måder, fx ved at smile til andre mennesker, bede i moskéen frem for derhjemme eller hjælpe syriske flygtninge. Kritisk kan man sige, at hvis *Budskabets* primære mål er at optjene *ḥasanāt*, ville de ikke have samlet sig om netop *da'wa*. Men for mine informanter åbner *da'wa* og dens resultater op for en unik mulighed for at optjene særligt mange *ḥasanāt* på en nem måde. Derfor vil jeg argumentere for, at systemet for *ḥasanāt* og *sayyi'āt* er en af de vigtigste forklaringer bag den konkrete *da'wa*, der udspiller sig i Aarhus. Jeg vil også argumentere for, at konvertering er en del af *Budskabets* formål, selvom de ikke eksplicit giver udtryk herfor. Først og fremmest giver medlemmernes

mange referencer til *ḥasanāt* og muligheden for ekstra mange *ḥasanāt* i forbindelse med konvertering et indtryk af, hvor fokus ligger for gruppen.

Derudover kan nævnes et andet eksempel på, at *Budskabet*'s fokus er rettet mod at overbevise andre om noget. *Budskabet* udloddede i marts 2015 via sin Facebook-profil 700 kr. samt en billet til deres årlige lejr til den konvertit, der kunne dele den mest rørende eller spændende historie om sin konvertering. Dette kan både betragtes som en indsats for at få konvertitter med i *Budskabet*, men også som en motivationsfaktor for medlemmerne i *Budskabet*. *Budskabet* har også i forbindelse med et rekrutteringsarrangement for potentielle medlemmer inviteret Abdul Wahid Petersen som gæsteforedragsholder. Formålet var dels at lytte til hans forståelse af *da'wa*, men i lige så høj grad at lytte til hans personlige konvertithistorie. Dermed bliver det klart, at når *Budskabet* mødes internt, mødes de også om temaet konvertering.

Konklusion

Jeg har i denne artikel undersøgt nogle mulige grunde til, at gruppen *Budskabet* udøver *da'wa* i Aarhus. Artiklen understreger, at det er oplevelsen af fx danske mediers portrættering af muslimer, der giver gruppen en motivation til at gennemføre disse aktiviteter. Gennem *Budskabet* kan medlemmerne nemlig danne et forum, hvor de selv kan gå i dialog med ikke-muslimer og formidle deres egen version af islam og muslimer og forhåbentlig mane fordomme i jorden. Herigennem vil det ifølge *Budskabet* også blive nemmere at være muslim i Danmark, for i takt med at *Budskabet*'s version af islam spredes, mener de, at de vil opleve mindre negativ eksponering i hverdagen.

Budskabet ønsker at formidle islam som en religion med visse fællesnævner med kristendommen, og visse elementer i islam vil kunne oversættes, så etniske danskere genkender det – fx at Koranen ikke må røre gulvet, ligesom Dannebrog ikke må røre jorden. Mine feltstudier viser dog, at *Budskabet* ikke har fokus på fællesnævner og genkendelighed for at skabe et forum for gensidig dialog og fællesskab. Fokus ligger på, at de besøgende skal nedbryde deres fordomme om islam.

Derfor har jeg med denne artikel undersøgt, om konvertering er et centralt tema for *Budskabet*. Først og fremmest er *Budskabet* orienteret mod det at *informere* om frem for at *invitere* til islam. Der findes ingen historier om, at besøgende er konverteret efter et møde med *Budskabet*. Alligevel betyder konvertering meget for gruppen, hvilket er selvfølgelig, idet gruppens medlemmer tror på det, de fortæller om. Den sandhed ønsker medlemmerne også, at andre skal

finde. Derudover sætter *Budskabet* emnet på dagsordenen, når gruppen afholder interne arrangementer fx lejre.

Et andet meget centralt resultat i denne artikel er, at medlemmer af *Budskabet* via gode gerninger kan optjene *ḥasanāt* hos Allah, hvilket giver dem adgang til forskellige stadier i Paradis. Den største fremtidsinvestering i forhold til *ḥasanāt* for en muslim er, når en ikke-muslim konverterer til islam ved muslimens hjælp, for hver gang konvertitten optjener sine egne *ḥasanāt*, får muslimen automatisk samme antal *ḥasanāt*. *Budskabets* fokus på *ḥasanāt* fortæller, at de håber, at ikke-muslimer vil konvertere gennem et møde med dem, for derved forbedrer de deres forhold til Allah. Selvom det ikke skulle ske, at en ikke-muslim konverterer, har medlemmerne alligevel fået *ḥasanāt* for deres *da'wa*-aktiviteter, og dette er også en stor motivationsfaktor for at gennemføre aktiviteterne.

Min konklusion i forhold til konvertering lyder, at *Budskabet* rummer en dobbelthed. Det anses både for værende en succes, hvis mange mennesker har fået videregivet bare et enkelt af islams budskaber, men samtidig håber medlemmerne, at de kan bane vejen for, at en ikke-muslim konverterer til islam. *Budskabet* udøver derfor *da'wa* både for at være skabere af egen identitet, men også med henblik på, hvad medlemmerne enkeltvis kan opnå i livet efter døden.

Litteratur og henvisninger

Budskabet: <http://budskabet.info/>, <https://www.facebook.com/budskabet/?fref=ts> og <https://www.youtube.com/user/ibudskabet>

De Ordinære: <https://www.facebook.com/dordinaer/?fref=ts>

Fredens Moské: <https://www.facebook.com/FredensMoske/?fref=ts>

Muslimsk Ungdomscenter: <https://www.muc.dk/dawah/>

Opdag Islam: <http://www.opdag-islam.dk/>

Udforsk Islam: <https://www.facebook.com/UdforskIslam/?fref=ts>

Goffman, Erving. 2014. *Hverdagslivets rollespil*. København: Samfundslitteratur.

Kerr, David A. 2000. Islamic *Da'wa* and Christian Mission: Towards a Comparative Analysis. *International Review of Mission*. Årg. 89 (353). S. 150-171.

Poston, Larry. 1992. *Islamic Da'wah in the West – Muslim Missionary Activity and the Dynamics of Conversion to Islam*. New York: Oxford University Press.

Wiedl, Nina. 2009. Dawa and the Islamist Revival in the West. *Current Trends in Islamist Ideology*. Årg. 9. (u.nr.). S. 120-159.